

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla a megbízott neve (megbízott címe) megbízott által képviselt **felperes neve** (felperes címe) I. rendű és a Dr. Petánszki Lajos ügyvéd (2400 Dunaújváros, Építők útja 2/d.) által képviselt **II. rendű felperes neve** (II. rendű felperes címe) II. rendű felperesnek a Dr. Nemes Árpád ügyvéd (7100 Szekszárd, Dózsa György u. 1.) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen kötelmi jogi igény érvényesítése iránt indított perében a Tolna Megyei Bíróság 2008. április 17. napján kelt 17.G.40.046/2007/17. számú ítélete ellen az alperes által 18. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - helybenhagyja azzal, hogy az elsőfokú ítéletben meghatározott tőkeösszeget, annak kamatait és az elsőfokú perköltséget az alperes a II. rendű felperesnek köteles megfizetni.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a II. rendű felperesnek 15 napon belül 500.000,- (ötszázezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az I. rendű felperes keresetében az alperest 64.000.000,- Ft és annak kamatai megfizetésére kérte kötelezni. Keresetét arra alapította, hogy az alperes a 2005. augusztus 31. napján megkötött engedményezési szerződéssel megszerzett követelés vételárát, 64.000.000,- Ft-ot a szerződésben kikötött határidőben nem fizette meg. Az alperes az I. rendű felperes által érvényesített követelés létrejöttét, összegét és lejártát nem vitatta, arra hivatkozott azonban, hogy az I. rendű felperessel szemben fennálló tartozása a 2005. augusztus 22-én megtett beszámítási nyilatkozat folytán megszűnt. E nyilatkozatban ugyanis az alperes azt a

követelését számította be az I. rendű felperessel szembeni tartozásába, mely követelést a korábban szóban létrejött - 2005. augusztus 31. napján írásba foglalt - engedményezési szerződéssel a „H. I.” Kft-től megszerzett. Hivatkozott e körben arra, hogy a „H. I.” Kft 2005. augusztus 5. napján 458.588.565,- Ft összegű kártérítési igényt jelentett be az I. rendű felperesnek, mely kártérítési igényt az I. rendű felperes a 2005. augusztus 9. napján felvett jegyzőkönyvben elfogadottnak tekintett. Ezen I. rendű felperes által elismert, 458.588.565,- Ft „H. I.” Kft felé fennálló követelésből szerzett meg az alperes engedményezéssel 64.000.000,- Ft értékű követelésrészt, melynek beszámításával a felperes felé fennálló vételártartozása kiegyenlítést nyert.

Az I. rendű felperes az alperesi beszámítás jogszerűségét nem ismerte el, az alperessel, mint engedményessel szemben kifogást terjesztett elő, és arra hivatkozott, hogy az engedményezéssel érintett követelés időelőtti, illetve létre sem jött, mert a „H. I.” Kft-nek nem merült fel olyan kára, melynek megtérítésére a I. rendű felperes köteles volna.

Az I. rendű felperes kifogása alaptalanságának alátámasztásaként az alperes arra hivatkozott, hogy beszámított követelése nem volt időelőtti, mert a „H. I.” Kft-t tényleges kár érte, mégpedig a p.-i és helyrajzi számú, a d.-i helyrajzi számú, és a d.-i helyrajzi számú ingatlanokat terhelő jelzálog miatt, valamint amiatt, hogy a d.-i helyrajzi számú ingatlant érintő konzorcionális megállapodás az I. rendű felperes magatartása miatt hiúsult meg, ezért a „H. I.” Kft-t az ingatlan értékesítésének elmaradása miatt 140.000.000,- Ft vételártól, mint bevételtől esett el.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével az I. rendű felperes keresetének 36.140.000,- Ft, ennek 2005. szeptember 1. napjától járó kamatai erejéig helyt adott, ezt meghaladóan a keresetet - a jogszerűnek ítélt alperesi beszámítás következményeként - elutasította. Az I. rendű felperessel szemben beszámíthatónak ítélte, mint lejárt kártérítési követelést a p.-i és helyrajzi számú, valamint a d.-i helyrajzi számú ingatlanokkal kapcsolatos alperesi követelést, összesen 27.860.000,- Ft összeg erejéig. A d.-i helyrajzi számú ingatlannal kapcsolatban az elsőfokú bíróság alaptalannak találta az alperesi beszámítást amiatt, hogy ezen ingatlanra a jelzálogjog a Bank Rt javára nem az I. rendű felperes részére nyújtott hitel biztosítékeként került bejegyzésre, így a kényszerértékesítés során a vagyonából kikerült ezen ingatlan kapcsán a „H. I.” Kft az I. rendű felperessel szemben igényt nem támaszthatott, így e körben követelést az alperesre sem engedményezhetett. A d.-i helyrajzi számú ingatlannal kapcsolatban kifejtette, hogy a dologi kötelezett helytállására nem került sor, az alperesnek e körben megtérítési igénye nem keletkezett, az ingatlan értékesítésének elmaradása pedig az elsőfokú bíróság álláspontja szerint önmagában vagyoncsökkenést nem eredményez, ezért az alperes a d.-i helyrajzi számú ingatlan tekintetében a kár bekövetkezését nem bizonyította.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes jelentett be fellebbezést, fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, és a kereset teljes elutasítását kérte. Álláspontja szerint az I. rendű felperes által elismert 458.588.565,- Ft-os követelésből az alperes által megvásárolt 64.000.000,- Ft értékű követelés tekintetében az elsőfokú bíróságnak minden külön vizsgálat nélkül meg kellett volna állapítania az I. rendű felperes fizetési kötelezettségét, és ezáltal a beszámítás jogszerűségét is. Álláspontja szerint a „H. I.” Kft-vel szembeni tartozás fennállásával kapcsolatos kérdések a „H. I.” Kft perben állása nélkül nem vizsgálhatóak, sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság meg sem kísérelte a I. rendű felperes „H.I.I.” Kft-vel szemben fennálló tartozásának további bizonyítását, és az e tényekre előterjesztett alperesi bizonyítási kérelmeket elutasította.

Az I. rendű felperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. A másodfokú eljárás során követelését a E. Kft-re engedményezte, aki úgyszintén az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Miután az alperes az I. rendű felperes, mint jogelőd perből történő elbocsátásához nem járult hozzá, a felperesek a perben pertársként vettek részt.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a tényállást a fellebbezéssel érintett körben helyesen állapította meg, és helyes e körben a kialakított jogi álláspontja is, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Nem osztja a másodfokú bíróság az alperesnek azt a fellebbezésben is kifejtett jogi álláspontját, mely szerint a I. rendű felperes a „H. I.” Kft felé tett elismerő nyilatkozatára figyelemmel az alperes beszámítási igényének jogszerűségét a perben nem vitathatná. Az I. rendű felperes, mint kötelezett az alperessel, mint engedményessel szemben a Ptk. 329.§ (3) bekezdése értelmében érvényesíthette azokat a kifogásokat is, amelyek az engedményezővel szemben az értesítéskor már fennállt jogalapon keletkeztek, következésképpen az I. rendű felperes, mint kötelezett, az alperessel, mint engedményessel szemben hivatkozhatott a perben mindazokra a tényekre, amelyekre a „H. I.” Kft-vel szemben is hivatkozhatott volna, az erre alapított kifogások elbírálásához az engedményező, „H. I.” Kft. perbeállítása szükségtelen lett volna. Hivatkozhatott továbbá az I. rendű felperes azokra a körülményekre is, amelyek az engedményes , alperes igényérvényesítésének akadályát jelentik, azaz jogosult volt az alperes beszámításának jogszerűségével kapcsolatban arra hivatkozni, hogy az alperesnek lejárt követelése a beszámítás időpontjában nem volt, és arra is, hogy az alperes beszámítással érvényesített követelése nem áll fenn, és ezért az alperesi beszámítási nyilatkozata a felperesi követelést nem szüntette meg.

Az alperesi beszámítás jogszerűségének eldöntésénél három perben csatolt okiratnak van különös jelentősége, a „H. I.” Kft 2005. augusztus 5-i kártérítési igény bejelentésének, a 2005. augusztus 9. napján felvett jegyzőkönyvnek, és a 2005. július 25. napján létrejött megállapodásnak. A 2005. július 25. napján kelt megállapodás azt rögzíti, hogy amennyiben a megállapodás 2. számú mellékletében rögzített ingatlanok az ott meghatározott nettó becsérték + ÁFA összegnél alacsonyabb áron kerülnének értékesítésre, a zálogkötelezettek kárigényként érvényesíthetik az I. rendű felperessel szemben a becsérték és a befolyt vételár közötti különbözetet. A „H. I.” Kft jogelődje a P. Kft volt, aki 2005. augusztus 5. napján kártérítési igényt jelentett be a felperesnek, mégpedig 458.000.000,- Ft összegben. E kártérítési igénybejelentésében arra hivatkozott, hogy 39.773.565,- Ft kárigénye akkor keletkezik, ha a keretbiztosítéki jelzáloggal terhelt és helyrajzi számú ingatlanokat azBank Rt. a társaság vagyonából elvonja, hogy a p,-i és helyrajzi számú, valamint a d.-i helyrajzi számú ingatlanok kényszerértékesítése kapcsán 22.125.000,- Ft kár érte, hogy a sz.-i helyrajzi számú, a sz.-i helyrajzi számú és a d.-i helyrajzi számú ingatlanokat aBank Rt javára bejegyzetten terhelő jelzáloga miatt 355.000.000,- Ft kárigénye van, illetve a még tulajdonában lévő, de jelzáloggal terhelt ingatlanok kapcsán elmaradt haszonként a piaci értékükre vetített évi 10% kamattal egyező, 41.690.000,- Ft kárigényt jelentett be. A 2005. augusztus 9. napján felvett jegyzőkönyvben az I. rendű felperes kérésére rögzítették, hogy a T. I. Rt és a kapcsolódó vállalkozások között 2005. július 25-én a 2. sz. mellékletben csatolt „Megállapodás” került aláírásra, ahol rögzítették az érintettek, hogy miként kerülnek a dologi adósok kiegyenlítésre, így a mai napon felvett jegyzőkönyvben leírtak az említett okiratban rögzítettek szerint kerül végrehajtásra. A dologi adósok ragaszkodtak az említett kártérítési levélben rögzített nagyságrendhez, de annyit engedtek, hogy a kártérítés nagyságrendje 458.000.000,- Ft. Az érintettek a jegyzőkönyvben megfogalmazott nagyságrendű kártérítési igényét a jelenlévők a fent felsorolt érvekkel kiegészítve elfogadottnak tekintik”.

Miután a 2005. augusztus 9-i megállapodásban a felek egyértelműen 2005. július 25-i megállapodásra utaltak vissza, mely megállapodásban a kártérítési igény keletkezését a zálogkötelezettek tulajdonában álló vagyontárgyak pénzintézet általi értékesítéséhez kötötték, a 2005. augusztus 9-i megállapodás csak úgy értelmezhető, hogy az I. rendű felperes a 2005. augusztus 5-i igénybejelentésében írt kárigény nagyságrendjét, de nem a kár bekövetkezését és esedékességét fogadta, és ismerte el. E megállapodások és nyilatkozatok együttes értelmezéséből pedig az következik, hogy az alperes a „H. I.” Kft-vel megkötött engedményezési szerződéssel abból a 458.000.000,- Ft összegű követelésből szerzett meg 64.000.000,- Ft-ot, mely követelés nagyságrendjét az I. rendű felperes a 2005. augusztus 9-i jegyzőkönyvben ismerte el, és mely követelés részleteit és ténybeli alapját a 2005. augusztus 5-i igénybejelentés tartalmazta.

A fenti kiegészítéssel is helyes az elsőfokú bíróságnak az a jogi álláspontja, hogy az alperes a d.-i, a d.-i helyrajzi számú ingatlannal kapcsolatban, valamint a 2005. augusztus 12. napján létrejött, úgynevezett konzorcionális megállapodás

megszegésével összefüggésben az I. rendű felperessel szemben kárigényt nem érvényesíthet, ezért e körben tett a beszámítási nyilatkozata a felperesi követelést nem szüntette meg. Helyesen járt el az elsőfokú bíróság akkor, amikor a beszámítás körében az alperesi igényeket azon ténybeli alapon vizsgálta, amely ténybeli alapon a beszámítás jogszerűsége körében az alperes hivatkozott.

Egyetért a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal abban is, hogy az alperesnek a helyrajzi számú d.-i ingatlannal kapcsolatos kártérítése igénye nem lejárt követelés, a jelzáloggal terhelt ingatlan nem került ki a „H. I.” Kft tulajdonából, a „H. I.” Kft-nél kár nem következett be, így e jelzáloggal terhelt ingatlan tekintetében a beszámítás joga a felperest a követelés lejártának hiánya miatt nem illette meg.

A d.-i helyrajzi számú ingatlannal, valamint a 2005. augusztus 12. napján megkötött konzorcionális megállapodás megszegésével kapcsolatos kárigény beszámítása körében a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolásával nem ért egyet, ezért azt az alábbiak szerint módosítja:

A 2005. augusztus 5-i levélben a „H. I.” Kft részéről kárigény bejelentés a hrsz-ú ingatlannal kapcsolatban nem történt, következésképpen - a fentebb már részletezett indokok miatt - a nagyságrendjében 458.000.000,- Ft összegben elfogadott kártérítési igény ezzel az ingatlannal nem volt kapcsolatban, ezért a 458.000.000,- Ft-ból 64.000.000,- Ft erejéig történő engedményezéssel az I. rendű felperes a „H. I.” Kft-től ezen ingatlannal kapcsolatos kártérítési követelést nem szerzett meg, így e kártérítési igénnyel kapcsolatban beszámítással sem élhetett.

A 2005. augusztus 12-i konzorcionális megállapodás a 2005. augusztus 5-i igénybejelentés, és a 2005. augusztus 9-i jegyzőkönyvi megállapodás időpontjában nem létezett, így az e megállapodás megszegésével összefüggésben keletkezett kárigény sem lehetett része az augusztus 9-i jegyzőkönyvben elfogadott 458.000.000,- Ft nagyságrendű kárigénynak, az alperes tehát az engedményezési szerződéssel e követelést sem szerezhette meg.

Az alperesnek az őt meg nem illető követelések beszámítására vonatkozó nyilatkozata - a Ptk. 296.§ /2/ bekezdése szerint - a felperesi követelést nem szüntette meg, ezért a felperesi - egyébként nem vitatott - kereseti követelésnek a beszámítással meg nem szűnt részében helyt kellett adni.

A fenti módosítással hagyta helyben a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság egyébként érdemben helyes ítéletét mégis azzal, hogy a másodfokú eljárásban történt engedményezés folytán a követelés összege a Ptk.329.§ (1) bekezdése szerint a II. rendű felperest illeti meg.

A sikertelenül fellebbező alperes köteles a II. rendű felperes részére - ügyvédi munkadíjként felmerült - perköltséget fizetni, melynek összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (5) bekezdése alapján állapította meg.

Pécs, 2008. november 26.

Dr. Veszeley Józsefné s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács Ildikó s.k. előadó bíró, Dr.
Zóka Ferenc s.k. bíró